

Aansprekende boot, zo'n Noordkaper 34. Stoer en ruim, dus perfect voor een tocht met het hele gezin. En met het ophaalbare midzwaard kom je overal. M'n liefje, wat wil je nog meer? Extra spierballen misschien? Femmie Goudswaard en Erik van den Berg doorkruisen het Friese Merengebied.

TEXT FEMMIE GOUDSWAARD
FOTO'S ERIK VAN DEN BERG EN FEMMIE GOUDSWAARD

Friesland en een

46 | 2008 WPTW ARCHITECTURE

met een **gaffel** **midzwaard**

Flink dooreten jongens!", roept een man ons tijdens de lunch toe, terwijl hij spierbalgebaren maakt. "Dat heb je wel nodig met zo'n schuit!" Hij had het niet treffender kunnen zeggen. Want de stalen Noordkaper Donna waarmee wij als gezin op stap zijn, is net zo stoer, zwaar en eigenzinnig als ze eruit ziet. "Met twee man te zeilen", beloofde de folder van de verhuurmaatschappij De Visserman. En dat klopt. Als die twee 'man' tenminste, zowel letterlijk als figuurlijk, sterke zeilers zijn en dat ben ik dus niet. Eerder Olijfje in nood (qua hulpgeroep dan). Afhouden lukt me niet. Op de kant springen is een wanhoopsdaad. En de boot, wanneer deze ook maar enigszins wind vangt, naar me toe trekken lukt ook van geen kant. Ik werk mezelf de eerste tijd voortdurend in de nesten met dit schip. Zwaard ophalen en weer laten zakken. Gaffel omhoog hijsen en weer een beetje elegant neer laten komen. Jezelf niet knock-out laten gaan door die boomstam van een giek. En dan vaar ik ook nog met de houten mast tegen een vaste betonnen brug. De boot geeft steeds geen krimp, maar ik kom er met het uur gebutster uit te zien. Gelukkig varen we ultrakorte stukjes om 'erin te komen' en leren we deze Noordkaper gaandeweg steeds beter behappen. Ook heel goed trouwens voor onze beginnende zeilers Muriël (12) en Jerke (8). Onze eerste stop vanuit thuishaven Uitwellingerga is het Kameleondorp Terherne. De kinderen krijgen er, net als

hun helden Hielke en Sietse, een overall aan en mogen rondkijken en spelen bij smederij Klinkhamer en zelfs plaatsnemen in de 'echte' Kameleon. Het bijbehorende souvenirwinkeltje weten ze zonder gezeur te passeren, dus mogen ze elk een scheepsfluitje uitzoeken (hebben we meteen spijt van) en een bouwpakket van het opduwertje waar het in dit dorp allemaal om draait. Leuk voor de regenachtige middag waar je tijdens een Hollandse (voor)zomer nooit aan lijkt te ontkomen! Restaurant 't Schippershuis in Terherne, waar we met onze prachtschuit mochten aanleggen, heeft echte Friese Oranjekoek voor ons. Lekker! Alleen blijkt zo'n koek helemaal niet oranje, maar babyroze. Rare jongens, die Friezen.

Spelen met vuur

In Goingarijp willen we aan het eind van een winderig dagje Sneekermeer een pannenkoek eten bij restaurant De Klokkenstoel. Na een bloedstollende doorvaart van de openstaande sluis meren we vlak voor het terras aan. Wat boffen we toch met zo'n wereldplek! Al gauw merken we waarom: de voormalige boerderij waarin De Klokkenstoel huist, is hermetisch gesloten op maandag en dinsdag in het voorseizoen. En een rondje door Goingarijp leert ons dat je er verder niets eetbaars kunt kopen of bestellen. Gelukkig heb ik nog een blik soep en een pot witte bonen van thuis mee gegrist. Perfect menu om door de kinderen te laten opwarmen (en opdien)

terwijl wij ouders ons op onze boeken en tijdschriften concentreren. Maar je zit uiteindelijk toch al hun bewegingen te volgen. Spelen met vuur blijft het, tenslotte. Vooral omdat ze er ondertussen ook erg op gebrand zijn om de conversatie met ons gaande te houden. Zo ontdekt Jerke dat ik een 'mindstyle magazine' lees met als thema 'loslaten'. Hardop leest hij hoogst verbaasd: "Hoe laat je los?" op de cover. En uit zijn mond klinkt zo'n vraag inderdaad nogal stompzinnig. "Simpel mam, je hebt iets beet en dan laat je het los." Handjes open en klaar! Gelukkig voegt hij de daad niet bij het woord met de witte bonen. Scheelt weer maagvulling.

Robinson

Een leuk eilandje vlakbij Goingarip dat we de volgende dag aandoen, geeft ons meteen het juiste Robinson Crusoe-gevoel. De temperatuur werkt hieraan nog niet mee, maar het ruige en primitieve van de plek past goed bij onze Noordkaper. Het inspireert onze kinderen dan ook meteen om er te gaan vissen en in de grillig gevormde bomen te klimmen. Hier willen ze wel de hele dag blijven. Maar pa en moe zijn hoognodig aan hun cafeïne-shot toe. Hadden we ook bij De Klokkenstoel gepland, maar helaas. En omdat de buurtsuper hier natuurlijk ook ver te zoeken is, zullen we echt de zeilen weer moeten hijsen om ons beschamende gegeeuw tot bedaren te kunnen brengen. Slecht inkoopbeleid!

Onder luid protest van zoon en dochter varen we verder. Maar ze zijn al snel weer helemaal happy als we aanmeren bij zeilcafé Rufus aan de Noorder Oudeweg. Want deze hippie-achtige uitspanning heeft echt alles wat kinderen gelukkig kan maken. Een heuse hangplek (hangmat tussen twee bomen), een mega-trampoline, zandbak, schommel, wipwap, warme douche, stroom om de batterijen van camera en laptop op te laden én een prima koffie verkeerd. Je kunt hier bovendien heerlijk liggen soezen in het gras en zwemmen vanaf de boot. Zeker omdat de zon eindelijk begint te schijnen op deze Friese boerderij, het water en de pijn-aan-je-ogen-groene landerijen rondom. Iedereen blij en al snel helemaal thuis. Het heeft iets van vakantievierden in de jaren vijftig. En we kunnen hier eindelijk ook de beloofde pannenkoek bestellen (leve het busje vitamine-kauwtabletten aan boord).

In de middag meren we aan bij een weiland vol schapen. Eerst zijn ze nog hartstikke schuw, maar wat oud brood brengt daar verandering in. Het is dat het te hoog voor ze is, anders zouden ze zo aan boord stappen. Die nacht bij

Wat boffen we toch met zo'n wereldplek!

de schapen oefenen Muriël en Jerke vanuit hun slaapzakken tot ze perfect kunnen blaten. Béuh! Zucht.

Happy Joure!

Omdat overnachten bij de door de stichting Marrekrite onderhouden aanlegplaatsen in de 'vrije natuur' (bij de schapen) ons zo goed bevalt, doen we natuurlijk niet moeilijk als ons hiervoor om een bijdrage (zeven euro) wordt gevraagd. De gepensioneerde sloopstimmerman die ons hier in de jachthaven van Joure om verzoekt, is bovendien verschrikkelijk aardig. Hij geeft ons namelijk niet alleen een vlaggetje ten teken dat we donateurs zijn, maar heeft voor de kinderen ook nog een leuk spel voor op de boot. Het is een houten plankje met zeven spijkers waarvan je er zes allemaal op één moet zien te stapelen. Hij leert ze bovendien de 'geheime truc'! Letterlijk een knap staaltje, wederom helemaal passend bij ons stoere schip dat onderweg terecht door heel veel toeristen (watersporters en niet-watersporters) wordt gekiekt.

In Joure bezoeken we het plaatselijke museum dat voor een deel aan Douwe Egberts is gewijd en het bijbehoren-

de ouderwetse snoepwinkel De Witte Os. En grijpen we de kans om na ons dagelijks 'happy hour' (door Muriël voor de gelegenheid omgedoopt tot 'Happy Joure') een echte fierljep-wedstrijd mee te maken. Helaas mogen wij zelf niet meedoen. Geen echte Friezen natuurlijk.

Afscheid

Na een wat onhandige start qua boodschappen (wie vergeet er nou wc-papier?) komt het in Joure, Sloten, Woudsend en Heeg weer helemaal goed. Daar kunnen we ook lekker uit eten. Maar we parkeren 'onze' Noordkaper ook vaak in het wild, voor anker of aan de kant waar het is toegestaan. Gelukkig is het nog voorseizoen, zodat we vaak alle ruimte om ons heen hebben.

Zo ook bij de Zwarte Brekken aan Hogerwal. En dat is maar goed ook. Want Muriël laat er midden op een verlaten eiland per ongeluk Jerkes ouderwetse vlieger los. Even blijft het haspeltje nog in het riet langs de oever hangen, maar dan is er geen redden meer aan. De vlieger daalt nog even tot vlak boven het water, net voorbij ons schip, maar danst dan hoger en hoger de vaargeul over, de verre weilanden in. We treffen het; er zijn geen andere boten die in het touw verstrikt kunnen raken, maar Jerke is ontroostbaar. Lunchen wil hij dan ook niet. Zelfs een vers broodje kaas kunnen we niet aan hem kwijt. Tot we hem herinneren aan de 'spierballentaal' die de man ons toeriep: "Flink dooreten jongens!"

Om ons heen pijn-aan-je-ogen-groene landerijen

VAARINFORMATIE

Kaart en

Met de ANWB/VVV Waterkaart 'Friese Meren' is zeilen door Friesland niet moeilijk. Pak er de Wateratmanak deel 2 bij voor de brug- en sluisstijden en je vaart zo overal heen.

Dieptes en bruggen

In het voor- en hoogseizoen draaien de meeste bruggen heel regelmatig. Wees wel alert op de tekens en reageer snel, want voor schepen die een gat laten vallen, gaat het licht onverbiddelijk op rood en de brug dicht. Vooral de brugwachter van Woudsend kende geen pardon.

Toeristische info

(speciaal voor kinderen)
Leuk is natuurlijk het zeilen zelf en het aanleggen bij de eilanden en weilanden (met schapen) waar je vrij kunt liggen. Kinde-

ren kunnen er lekker in bomen klimmen, vissen, zwemmen en spelevaren (neem een opblaasbootje mee!). Mits ze natuurlijk over voldoende zwemkwaliteiten beschikken (de Noordkaper heeft als voordeel dat de hele kleintjes niet uit de kuip kunnen klimmen). Eendjes voeren blijft ook een nimmer vervelende bezigheid. Wij kregen daartoe van party-schip 'Simmerwille' in Joure trouwens een enorm assortiment luxe (dagoud) brood, waar we overigens zelf ook riant van hebben gegeten. In Joure is het stadsmuseum en het oude snoepwinkel De witte Os aan de Midstraat (volg de bordjes VVV) een aanrader. In Sloten is dat het museum Stedhûs Sleat aan de Heerenwal met (op de zolder) de expositie 'Laterna Magica' waarin alles wordt uitgelegd en getoond rond het vermaak uit de tijd dat er nog geen dvd en Nintendo was.

Uit eten en drinken

Bij restaurant 't Schipperhuis aan de Buorren 69 te Terherne kun je voor de deur aanleggen, mits je er iets gebruikt, maar dat is absoluut geen straf. Je zit dan bovendien pal om de hoek van het Kameleondorp. Sla zeilcafé Rufus aan de Noorder Oudeweg zeker niet over. Heel gezellig, lekker relaxt en helemaal top voor kinderen! In Joure is het koffiehuis van het Museum Joure, bij het VVV een prima plek om onder enorme bomen thee, koffie of een sapje te drinken met overheerlijk gebak naar keuze (kies voor de citroentaart!). In Sloten waren we meteen verliefd op eetcafé de Zeven Wouden met bordspelletjes, Donald Ducks, kranten en glossies aan de Voorstreek 120, schuin tegenover het Museum Stedhus Sleat. Tip: bestel bij de Zeven Wouden een wafel met warme kersen en slagroom

voor de kinderen!. Caravella in Heeg is een prima Italiaan.

Noordkapers

De Visserman (Grote Sudein 3 in Uitwellingerga) heeft meerdere Noordkapers in visserman-uitvoering. Het zijn klassiek gelijnde, stalen schepen naar een ontwerp van Martin Bekebrede. De kuip is meer dan riant en de eveneens ruimbemeten roef heeft een stahoogte van 1,95 meter. Er zijn vijf slaapplekken in de punt (waaronder twee stapelbedden) en in de zithoek kunnen twee slaapplekken worden gecreëerd. Door het ophaalbare midzwaard kun je perfect droogvallen en ook in Friesland overal komen. Koelkast, water, gasstel en toilet zijn aan boord. Kijk voor meer informatie, adres, prijzen en om te boeken op: www.devisserman.com of via 0515-55 93 53.